

บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ศิลปินเพลงไทยสากลมีวิวัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงมาตามแต่ละยุคสมัย ทั้งในด้านรูปแบบ การแสดง การขับร้อง การแต่งกาย แนวเพลงและเนื้อหาของเพลง นอกจากนี้ความเปลี่ยนแปลงในช่วง 10 กว่าปีที่ผ่านมา ก็มีผลจากระบบธุรกิจเทปเพลงไทยสากล มีผลให้ศิลปินเพลงไทยสากลเกิดขึ้นมากมายหลายรูปแบบ ส่วนการสร้างควมมีชื่อเสียงให้แก่ศิลปินเพลงไทยสากลนั้น ก็ได้มีวิวัฒนาการที่เปลี่ยนไปตามระบบธุรกิจเทปเพลงไทยสากลด้วยเช่นกัน มีการนำกลยุทธ์ทางการตลาดมาใช้กับระบบสื่อมวลชนไทย ทำให้มีการแข่งขันสูงขึ้น และเน้นการโฆษณาประชาสัมพันธ์มากขึ้น รวมทั้งทำให้ชื่อเสียงของศิลปินเกิดได้จากกรรมวิธีที่หลากหลายต่าง ๆ กันไป โดยมีภาระดำเนินงานของบริษัทเทปเพลงไทยสากลและมีการลงทุนในธุรกิจเทปเพลงไทยสากลเป็นกิจจะลักษณะ มีทุนดำเนินการสูง เป็นพันล้านในปัจจุบัน

วิวัฒนาการของศิลปินเพลงไทยสากลและการสร้างสรรค์ผลงานเพลง

ในช่วงยุคแรกของเพลงไทยสากล ศิลปินเพลงมีที่มาจากความเป็นนักดนตรีอาชีพ หรือมีส่วนร่วมอยู่ในวงดนตรีของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ซึ่งเริ่มนิยมรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาในลักษณะของแนวดนตรี และการใช้เครื่องดนตรี ซึ่งมีลักษณะเป็นวงดนตรีสากลวงใหญ่ที่มีเครื่องดนตรีมากขึ้น มีนักดนตรีกว่า 10 คน และเป็นเครื่องดนตรีสากลทั้งสิ้น และเริ่มจากการบรรเลงเพลงสากลมาก่อน จึงค่อยมีการประพันธ์เพลงที่มีคำร้องภาษาไทย คิดทำนองขึ้นใหม่ เรียกว่าเพลงไทยสากล โดยกลุ่มนักดนตรีที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านดนตรีจำนวนหนึ่ง เมื่อผลงานเพลงได้รับการประพันธ์เสร็จสมบูรณ์ ผู้ประพันธ์เพลงก็จะเป็นผู้คัดเลือกตัวนักร้องโดยเน้นจุดสำคัญที่คุณภาพเสียงเป็นหลัก นักร้องในยุคแรกจึงเกิดจากการเลือกสรรโดยกลุ่มผู้ประพันธ์เพลงเป็นส่วนใหญ่ ตัวนักร้องเองก็มีวิถีทางในการเข้าสู่อาชีพนี้ได้หลายทาง ทั้งจากการประกวดแข่งขันและการได้รับการชักชวนหรือทาบทามจากผู้ใหญ่ในวงการ โดยมากมักอยู่กันเป็นวงหรือเป็นหมู่คณะใหญ่ สำหรับผลงานเพลงที่ผลิตขึ้นจะถูกผลิตโดยกลุ่มศิลปินนักดนตรี นักร้อง นักประพันธ์เพลงเจ้าของผลงานเพลงโดยตรงในรูปแบบของแผ่นเสียง ที่มีห้างแผ่นเสียงรับซื้อผลงานไปผลิตและจัดจำหน่ายภายหลัง

ต่อมารูปแบบของศิลปินเพลงและแนวเพลงไทยสากลได้เปลี่ยนแปลงจากลักษณะของ
 ความเป็นผู้ใหญ่มาเป็นวัยรุ่นมากขึ้น โดยเฉพาะการเลียนแบบศิลปินและแนวเพลงวัยรุ่นชาวต่าง
 ประเทศ ศิลปินเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงรูปลักษณ์มากขึ้น ส่วนการใช้เครื่องดนตรียังคงใช้เครื่อง
 ดนตรีสากลเป็นหลัก แต่มีการลดจำนวนเครื่องดนตรีและนักดนตรีลงมาในแต่ละวง รวมทั้งเป็น
 วงที่รวมเอานักร้องและนักดนตรีเข้าไว้ในวงเดียว มีนักร้องนำเด่น ๆ เพียง 1-2 คนต่อวง และ
 เริ่มต้นจากการบรรเลงเพลงเลียนแบบเพลงฮิตของต่างประเทศเป็นหลัก ยุคนี้เป็นยุคที่เกิดวงดนตรี
 ขนาดเล็กคือ ไม่เกิน 10 คน แยกย่อยออกมามากมาย และนิยมใช้ชื่อวงเป็นภาษาต่างประเทศ
 วงที่มีชื่อไทยคือ วงดนตรีแบบเก่าไม่ค่อยเป็นที่นิยม การสร้างผลงานเพลงไทยสากลส่วนใหญ่มา
 จากการสร้างเพลงประกอบภาพยนตร์ ซึ่งมีทั้งที่นักร้อง นักดนตรีในวงดนตรีประพันธ์กันขึ้นเอง หรือ
 นำเพลงที่มีนักประพันธ์อาชีพประพันธ์เอาไว้ มาขับร้องและบรรเลงโดยวงดนตรีต่าง ๆ เมื่อ
 เพลงได้รับความนิยม วงดนตรีก็เริ่มมีชื่อเสียงขึ้นบ้าง จึงมีบางวงที่ประพันธ์เพลงไทยโดยมีคำร้อง
 ที่ประพันธ์ขึ้นใหม่มีทำนองที่ประพันธ์ใหม่ หรือนำคำร้องไทยมาใส่ทำนองเพลงจากต่างประเทศ
 แล้วเรียบเรียงเสียงประสานใหม่ ทำให้เพลงไทยสากลเกิดความเปลี่ยนแปลงด้านแนวเพลง และมี
 ศิลปินที่เป็นวงดนตรีหันมาผลิตผลงานเพลงไทยมากยิ่งขึ้น โดยยังเป็นการผลิตในรูปแบบของแผ่นเสียงอยู่
 จนเมื่อไทยมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มีการผลิตเป็นเทปคาสเซ็ท มีผลให้การแพร่หลายของ
 เพลงไทยสากลมีมากขึ้น ศิลปินเพลงไทยสากลเองก็มีความเปลี่ยนแปลงที่สืบเนื่องมาจากวงดนตรี
 แนววัยรุ่นในยุคแรก มาเป็นวงดนตรีแนววัยรุ่นในยุคต่อ ๆ มา กล่าวคือ รูปลักษณ์ และแนวเพลงจะ
 เปลี่ยนแปลงไปตามกลุ่มผู้ฟังที่เป็นวัยรุ่นในช่วงเวลาต่าง ๆ ซึ่งมีอิทธิพลสูงขึ้นเรื่อย ๆ ในขณะที่กลุ่ม
 ผู้ฟังที่มีอายุ เป็นผู้ใหญ่มีความสำคัญต่อการเกิดศิลปินเพลงและการผลิตผลงานเพลงไทยสากลน้อยลง
 ศิลปินเพลงจะเน้นรูปลักษณ์มากขึ้น เน้นการแต่งกายและการแสดงออกที่มีอาการตอบสนองอารมณ์
 ของวัยรุ่นเป็นหลักสำคัญ และมีรูปแบบของศิลปินที่แตกต่างกันมากขึ้น มีทั้งศิลปินเดี่ยว ศิลปินหมู่ที่มีทั้ง
 วงดนตรี หรือวงที่มีแต่นักร้อง ส่วนแนวเพลงและการประพันธ์เพลงมีการใช้ภาษาที่มีความสละสลวย
 สอดคล้องทางฉันทลักษณ์น้อยลง แต่เน้นเรื่องราวและถ้อยคำที่สร้างความเข้าใจในหมู่วัยรุ่นมากขึ้น
 โดยที่การสร้างสรรคผลงานเพลงส่วนมากจะมีทีมงานหรือผู้ดำเนินการที่มีหลายทีมงาน หลายขั้นตอน
 ศิลปินเพลงเอง เช่น นักร้อง นักดนตรี มีบทบาทในการสร้างสรรค์ผลงานน้อยลง หรือแทบไม่
 มีเลย บทบาทในการสร้างสรรค์ผลงานเพลงตกไปอยู่ในมือของทีมงานที่มีทั้งทีมประพันธ์ คำร้อง
 ทำนอง เรียบเรียงเสียงประสาน ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงมาสู่การมีระบบธุรกิจเพลง

ไทยสากลในช่วง 12-13 ปีที่ผ่านมา มีผลให้ศิลปินเพลงไทยสากลมีการแบ่งค่าย แบ่งพรรคแบ่งพวก และมีการแข่งขันกันอย่างชัดเจน

ในปัจจุบัน การสร้างสรรค์ศิลปินและผลงานเพลงไทยสากลมีความหลากหลายมากที่สุด เนื่องจากไม่ได้มีการจำกัดทางด้านรูปแบบของศิลปินและแนวเพลง เช่นในอดีตที่ศิลปินที่ได้รับการความนิยมในเวลาเดียวกันจะมีรูปแบบของตัวศิลปินและแนวเพลงที่คล้ายคลึงกันในแนวทางเดียวกัน แต่ในปัจจุบันเนื่องจากการผลิตเป็นรูปของระบบธุรกิจโดยค่ายเทปเพลง จึงมีการเล็งเห็นถึงความสำคัญในทางการตลาด ที่มีการขยายฐานทางการตลาดให้กว้างขึ้นและครอบคลุมผู้ฟังทุกประเภท จึงมีการผลิตศิลปินและผลงานเพลงที่หลากหลายมากขึ้น ทั้งความหลากหลายทางรูปลักษณ์ และรูปแบบของตัวศิลปินเอง เช่น ศิลปินเดี่ยว ศิลปินหมู่คณะที่เป็นวงดนตรี หรือเป็นเฉพาะนักร้องหมู่ ทั้งชายและหญิง รวมทั้งความหลากหลายในแนวเพลงและประเภทของเพลง ซึ่งมีทั้งเพลงใหม่ที่ประพันธ์ใหม่ทั้งหมด หรือเพลงเก่านำมาผลิตใหม่ในประเภทต่าง ๆ ของเพลงไทยสากล โดยมีจุดมุ่งหมายไปที่ตลาดแต่ละกลุ่มแต่ละประเภท ทั้งกลุ่มผู้ใหญ่ที่นิยมเพลงไทยแนวลูกกรุงแบบดั้งเดิม กลุ่มนักฟังดนตรีที่นิยมฟังเพลงที่มีคุณภาพในแนวแจ๊ส แนวร็อค กลุ่มผู้นิยมเพลงลูกทุ่ง ซึ่งก็มีทั้งลูกทุ่งสมัยใหม่และลูกทุ่งสมัยเก่า หรือกลุ่มที่ฟังเพลงและดูศิลปินเพลงโดยไม่ได้มีจุดยืนแน่นอน แต่นิยมไปตามความฮิต หรือตามการยึดเหนี่ยวโดยการโปรโมชันของค่ายเทป ซึ่งโดยมากจะเป็นกลุ่มวัยรุ่น ซึ่งในปัจจุบันคือกลุ่มที่มีแรงซื้อสูง เป็นกลุ่มสำคัญที่เป็นเป้าหมายหลักของพ่อค้าเทปผู้ดำเนินธุรกิจเพลงมาตลอด 10 ปีนี้ ทำให้ค่ายเทปมีการผลิตและสร้างสรรค์ศิลปินเพลงรวมทั้งผลงานเพลงไทยสากลออกมาในรูปแบบต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นความตื่นตาตื่นใจ มุ่งความชื่นชอบพอใจของกลุ่มวัยรุ่นเป็นหลัก เป็นผลให้เกิดศิลปินที่เกิดจากการสร้างเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ฟังในแง่ของตัวศิลปิน มากกว่าการตอบสนองทางด้านคุณภาพของเสียงและคุณภาพของเพลง ศิลปินเพลงในปัจจุบันบางส่วนมีสภาพที่เป็นส่วนประกอบความเป็นที่สนใจจากการเป็นดารา นางแบบ นายแบบต่าง ๆ มาเป็นจุดขายสำคัญ และการผลิตสร้างสรรค์ผลงานเพลงเน้นการสร้างทางเนื้อเพลง แนวเพลง และภาพรวมของอัลบั้มออกมาตามภาพลักษณ์ของศิลปินที่เป็นมากกว่าที่จะสร้างผลงานเพลงที่มีความเด่นในตัวเพลงเป็นหลัก และมีความสามารถของนักร้องนักดนตรีเป็นส่วนเสริมให้สมบูรณ์ เช่นในอดีตทำให้ศิลปินเพลงในปัจจุบันบางส่วนถูกวิพากษ์วิจารณ์ในเรื่องของคุณภาพของตัวและคุณภาพของเพลงมากขึ้นพร้อม ๆ กับการที่มีการผลิตมากขึ้น ในขณะเดียวกัน ผู้ผลิตก็ยังคงผลิตศิลปินประเภทต่าง ๆ ออกมาหลากหลายรูปแบบ เป็นการลองตลาดมากยิ่งขึ้นเช่นกัน และมีการผลิตในลักษณะที่เรียกว่า

Tin Pan Alley คือมีการปั้นนักร้องขึ้นมาจากบุคคลใด ๆ ก็ได้ แล้วมีทีมงานผลิตผลงานเพลงปั้นให้เป็นชุด ๆ ไป ซึ่งการผลิตของผู้ผลิตผลงานเพลงไทยสากลแบบนี้มีอยู่เป็นส่วนใหญ่ จะมีพวกที่เป็นศิลปินคุณภาพที่คิดและสร้างสรรค์ผลงานเพลงของตนเองอยู่บ้างเป็นจำนวนน้อยกว่า ซึ่งมักจะเป็นพวกศิลปินเพลงเพื่อชีวิตเสียเป็นส่วนมาก

ลักษณะการลอกเลียนแบบของศิลปินเพลงไทยสากลและการผลิตผลงานเพลงไทยสากล

คำว่าเพลงไทยสากล มีความหมายที่ชัดเจนอยู่แล้วว่าเป็นการผสมผสานวัฒนธรรมดนตรีของทั้งไทยและสากลเข้าด้วยกัน จนเกิดเป็นศิลปินเพลงไทยสากล ผลงานเพลงไทยสากลหรือเทปเพลงไทยสากลขึ้นมาหลาย แต่โดยส่วนมากแล้วความเป็นไทยในบทเพลงจะปรากฏอยู่เพียงคำร้องภาษาไทยเท่านั้น แต่แนวดนตรีมักปรากฏความเป็นสากลเด่นชัดมากกว่าทั้งในด้านทำนองเพลง การเขียนโน้ตดนตรีเป็นแบบสากล การใช้เครื่องดนตรีสากลและเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่ให้เสียงแบบต่าง ๆ ทั้งหมดที่กล่าวมานี้มีความเป็นสากลอยู่อย่างชัดเจน และถือเป็นการลอกเลียนแบบในลักษณะของโครงสร้างทางดนตรีสากลมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางของเพลงไทยสากลที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ลักษณะของการลอกเลียนแบบทางดนตรีและเพลงนั้นจึงเกิดขึ้นพร้อม ๆ กับที่มีการนำเอาดนตรีสากลเข้ามาในประเทศไทย และได้มีรูปแบบต่าง ๆ ของการลอกเลียนแบบที่สามารถอธิบายได้เป็นรูปแบบย่อย ๆ ต่าง ๆ ดังนี้

1. การลอกเลียนแบบของศิลปินเพลงไทยสากล แบ่งออกเป็น

1.1 การลอกเลียนแบบทางด้านรูปลักษณ์และการแต่งกาย - ศิลปินเพลงไทย

สากลลอกเลียนแบบอย่างการแต่งกายของสากลมาโดยตลอดในช่วงแรก ๆ การลอกเลียนแบบไปตามความนิยมของยุคสมัยและความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยที่นิยมการแต่งกายแบบสากล เช่น ชุดสูทสากล ชุดราตรีสั้น ราตรียาวของศิลปินเพลงในแนวเพลงลีลาศ แนวเพลงลูกกรุง แม้แต่แนวเพลงลูกทุ่งก็นิยมใช้การแต่งกายแบบสากล (แต่ศิลปินลูกทุ่งในบางครั้งก็ใช้การแต่งกายแบบพื้นบ้านของไทยผสมผสานกันไป) ต่อมาเมื่อถึงยุคของแนวเพลงประเภทชาโดว์ (Shadow) ซึ่งเริ่ม

มีความเปลี่ยนแปลงทางการแต่งกายมาเป็นเสื้อเชิ้ต กางเกงขาสั้น รองเท้าส้นตึก ใ่ว
ผอมยาว (ในศิลปินชาย) ก็เป็นการเลียนแบบมาจากศิลปินสากลชาวตะวันตกที่เป็นที่นิยมอยู่ในขณะนั้น
และในยุคของแนวเพลงสตริงๆ (String-Combo) เป็นยุคที่ศิลปินเพลงมาจากวัยรุ่นทั่วไป การ
แต่งกายจึงเป็นไปในแบบของวัยรุ่นที่แต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่ธรรมดา ไม่ค่อยแตกต่างไปจากการ
แต่งกายของประชาชนทั่วไป เป็นที่น่าสังเกตว่าในยุคนี้กลุ่มศิลปินหญิงมักจะมีการแต่งกายที่มี
ความลอกเลียนแบบแฟชั่นของศิลปินเพลงทางเอเชียด้วยกันมากกว่าศิลปินทางตะวันตก โดยเฉพาะ
การลอกเลียนแบบของศิลปินญี่ปุ่น ส่วนในยุคปัจจุบัน เป็นยุคที่ศิลปินเพลงมีความพิถีพิถันทางด้าน
การแต่งกายมากที่สุด ความพิถีพิถันในที่นี้ไม่ได้หมายถึงการแต่งกายสุภาพเรียบร้อย แต่เป็น
ความพิถีพิถันที่มีในลักษณะของการกำหนดภาพลักษณ์ของเครื่องแต่งกายให้เข้ากับแนวเพลงและตัว
ศิลปิน รวมทั้งความเด่น ความแปลกใหม่ไม่เหมือนใคร โดยที่การแต่งกายของศิลปินในปัจจุบันใน
บางชุด เป็นชุดที่ไม่สามารถนำมาใช้ได้ในชีวิตจริงเช่นประชาชนทั่วไป แต่เป็นชุดที่มีลักษณะเฉพาะ
ให้เห็นเด่นชัดในความเป็นตัวของตัวเองของศิลปินเพลงไทยสากล ซึ่งในปัจจุบันเน้นความสำคัญ
ทางการแต่งกายเป็นอย่างมาก โดยที่มักจะมีแนวคิดมาจากแฟชั่นสากล ซึ่งมีทั้งแบบที่นำแนวทาง
มาตัดแปลงให้เข้ากับตัวศิลปินไทย และการนำเอาแบบเสื้อผ้าของศิลปินสากลมาลอกเลียนแบบให้
คล้ายคลึงกันให้ศิลปินเพลงไทยสากลสวมใส่เลยทีเดียว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างภาพที่ 7.1 การแต่งกายแบบสากลนิยมของศิลปินเพลงไทยสากลยุคแรก ๆ ที่ลอกเลียนแบบชุดสากลของทางชาติตะวันตก

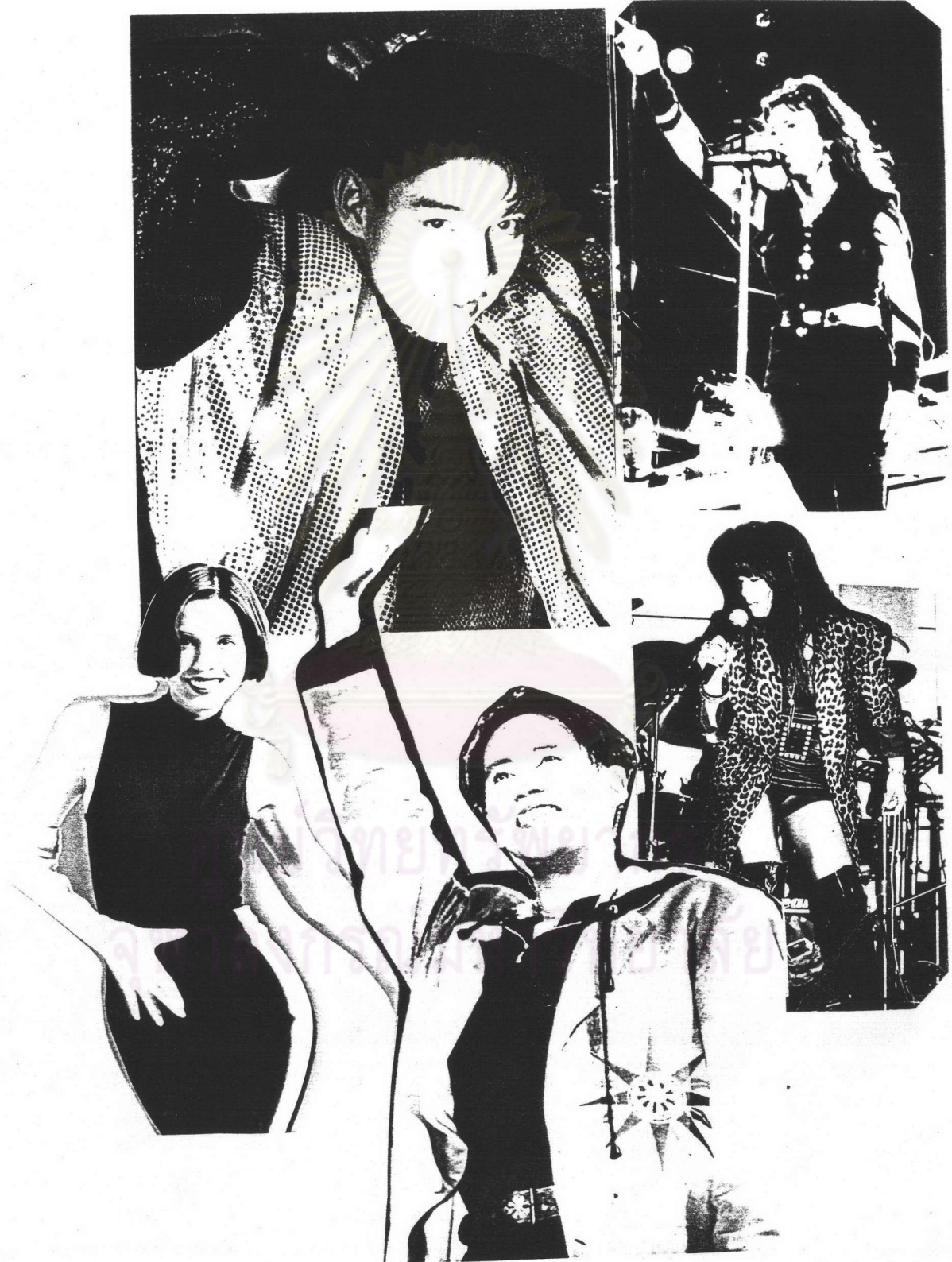
ตัวอย่างภาพที่ 7.2 การแต่งกายแบบวงชาโตว์ประเภทต่าง ๆ ที่ลอกเลียนแบบศิลปินประเภทวงชาโตว์ของชาติตะวันตก

ตัวอย่างภาพที่ 7.3 การแต่งกายแบบวงสตริงๆ ของไทยที่ใช้เสื้อผ้าธรรมดาตามสมัยนิยม

ตัวอย่างภาพที่ 7.4 การแต่งกายของศิลปินเพลงไทยสากลในปัจจุบันในแนวต่าง ๆ

1.2 การลอกเลียนทางการแสดงออก - นอกจากเรื่องการลอกเลียนทางการแต่งกายของศิลปินเพลงไทยสากลแล้ว สิ่งที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งคือ การแสดงออกซึ่งหมายถึงการแสดงบนเวทีคอนเสิร์ต หรือการแสดงดนตรี ซึ่งศิลปินไทยก็ได้มีแนวทางตามอย่างศิลปินต่างชาติมาโดยตลอด เนื่องจากเพลงไทยแต่เดิมนั้น การขับร้องและการบรรเลงดนตรีไม่ได้เปิดโอกาสให้ศิลปินทำอะไรได้มากไปกว่าการนั่งขับร้องและนั่งบรรเลงเพลง ดังที่เห็นได้ชัดในการแสดงของวงดนตรีไทยเดิม แต่เมื่อมีการพัฒนาตามแบบอย่างสากล การแสดงออกของศิลปินเพลงไทยก็เปลี่ยนไป ศิลปินในยุคแรก ๆ จะยืนขับร้องเพลงและบรรเลงดนตรีโดยมีการโยกตัว หรือการเต้นรำประกอบจังหวะของดนตรีบ้างเล็กน้อย ถ้าเป็นวงประเภทลูกทุ่งก็จะมีนักเต้นที่เรียกว่าหางเครื่องออกมาแสดงลีลาท่าทางประกอบเพลง อันเป็นเอกลักษณ์ที่เด่นชัดที่สุดของเพลงลูกทุ่ง ต่อมาการยอมรับของสังคมเริ่มมีมากขึ้น ศิลปินเพลงไทยสากลก็สามารถแสดงลีลาท่าทางได้มากขึ้น เช่น การเต้นประกอบเพลงของทั้งตัวนักร้องและนักดนตรี ที่มีลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น การโยกศีรษะ สะบัดผม การกระโดดโลดเต้นวิ่งไปร้องไปของศิลปินประเภทวงร็อก วงเฮฟวี่ ของตะวันตก ก็กลายเป็นอาการที่ศิลปินไทยบางกลุ่ม บางคนนำมาลอกเลียนแบบ หรือการลอกเลียนท่าเต้นของศิลปินต่างชาติ ที่มีการแสดงแล้วได้รับความนิยมนำมาใช้ในการแสดงบนเวทีของศิลปินเพลงไทยที่ปัจจุบันดูเหมือนจะเป็นสูตรสำเร็จในการแสดงออกเสียแล้วว่า ต้องมีการเต้นประกอบเพลงที่มีนักเต้น (Dancer) มาร่วมแสดงด้วยในลีลาและท่าทางที่แตกต่างกันออกไป ทำให้การแสดงดนตรีในปัจจุบันเป็นการแสดงที่สมบูรณ์แบบ คือ มีทั้ง แสง สี เสียง และลีลาท่าทางของศิลปินนักร้อง นักดนตรี และนักเต้น ซึ่งเป็นการลอกเลียนมาจากการแสดงคอนเสิร์ตของศิลปินเพลงสากลนั่นเอง

2. การลอกเลียนแบบทางการผลิตผลงานเพลงไทยสากล การลอกเลียนแบบทางการผลิตผลงานเพลงนั้น มีลักษณะของการลอกเลียนทางด้านทำนองเพลง และแนวดนตรีจากผลงานเพลงสากลอื่น ๆ โดยมีลักษณะเฉพาะดังนี้

2.1 การลอกเลียนแนวดนตรี - เป็นการลอกเลียนในลักษณะของการประยุกต์ใช้มากกว่าการลอกเลียนแบบตามอย่างของดั้งเดิม โดยการผลิตผลงานเพลงไทยนั้นใช้วิธีการนำเอาแนวดนตรีของสากลเข้ามาเป็นหลักในการผลิตผลงานเพลงไทยให้มีความแตกต่างทางด้านแนวท่วงดนตรีให้แยกย่อยออกไป โดยมากมักเป็นแนวดนตรีสากลของทางตะวันตก โดยเฉพาะแนวเพลงของอเมริกาเสียมากกว่า ดังเช่น

- เพลงไทยแนวดนตรีเพลงร็อก

ที่ลอกเลียนมาจากแนวเพลงประเภท ร็อก แอนด์ โรล (Rock'n Role) และ เฮฟวีร็อก (Heavy Rock)

- เพลงไทยแนวดนตรีเพลงแจ๊สและเพลงบลูส์

ที่ลอกเลียนมาจากเพลงแจ๊ส (Jazz) และเพลงบลูส์ (Blues) ซึ่งเป็นเพลงของชนผิวดำในอเมริกา

- เพลงไทยแนวดนตรีเพลงป๊อป

เป็นการลอกเลียนโครงสร้างของดนตรีแนวป๊อป (Pop) ของสากลที่เป็นแนวเพลงที่มีการผลิตออกมามากที่สุด และเป็นพื้นฐานของเพลงแนวต่าง ๆ ทั้งหมด

- เพลงไทยแนวโฟล์คซอง

เป็นแนวเพลงที่ลอกเลียนมาจากแนวดนตรีโฟล์คซอง (Folk Song) หรือเพลงพื้นบ้านของอเมริกา ซึ่งเน้นการบรรเลงด้วยกีตาร์เป็นหลัก

- เพลงไทยแนวแร็ปหรือเพลงเต้นรำ

เป็นแนวเพลงที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นแนวเพลงเต้นรำแบบใหม่ที่เกิดขึ้นในอังกฤษและอเมริกา เน้นการพูดเป็นจังหวะเร็ว ๆ ไปตามดนตรีที่เร้าใจ และไม่ค่อยมีทำนองของการขับร้องที่แน่นอน

2.2 การลอกเลียนทำนองเพลง แบ่งออกเป็น การลอกเลียนทำนองและดนตรีโดยสมบูรณ์ กับ การลอกเลียนเฉพาะคอร์ดในเพลงแต่เปลี่ยนแปลงทำนองหลัก

การลอกเลียนทำนองและดนตรีโดยสมบูรณ์ คือ การนำเอาทำนองเพลงของชาติต่าง ๆ เช่น เพลงสากลของฝรั่ง ของจีน ของญี่ปุ่น ฯลฯ มาใส่คำร้องภาษาไทยโดยที่คงทำนองต้นแบบไว้ทั้งหมด เปลี่ยนไปแต่คำร้องและเนื้อเรื่องของเพลงที่เป็นภาษาไทยเท่านั้น ซึ่งมีการใช้วิธีนี้ในการผลิตผลงานเพลงไทยสากลอยู่มาก เนื่องจากง่ายต่อกระบวนการคิด และโดยมากมักเลือกเพลงที่มีความไพเราะอยู่แล้ว หรือเป็นที่นิยมอยู่แล้วมาเปลี่ยนคำร้องเสียใหม่

ส่วนการลอกเลียนแบบเฉพาะคอร์ดในเพลงแต่เปลี่ยนแปลงทำนองหลักนั้น เป็นการลอกเลียนที่ยังมีการเปลี่ยนแปลงมากกว่าแค่การเปลี่ยนคำร้องใหม่ แต่ในกรณีนี้ผู้ลอกเลียนอาจจะนำ

เอาเพลงที่ตนชอบซึ่งมีความไพเราะมาตัดส่วนของทำนองหลัก (Melody) ออกไป แต่คงเหลือคอร์ดของดนตรี (Chord) เอาไว้ ซึ่งในแต่ละคอร์ดของดนตรีนั้นสามารถมีเสียงทำนองหลักที่เข้ากับคอร์ดได้หลายเสียงหลายทำนองด้วยกัน ทำให้เพลงต้นแบบเพียง 1 เพลง สามารถแตกออกมาเป็นเพลงต่าง ๆ ได้อีกอาจจะเป็น 10 เพลงขึ้นไป ด้วยการเปลี่ยนทำนองหลัก หรือ Melody เสียงใหม่ หรือการลอกเลียนเฉพาะช่วงหัวเพลง (Introduction) การลอกเลียนช่วงบรรเลงเดี่ยวของดนตรี (Solo) หรือแม้แต่การนำเอาทำนองเพลงจากหลาย ๆ เพลงมารวมเข้าด้วยกันเป็นเพลงเดียว ซึ่งเป็นที่นิยมทำในการผลิตผลงานเพลงไทยสากลในช่วง 10 ปีมานี้ เนื่องจากต้องผลิตผลงานเพลงมากขึ้นและมีการแข่งขันกันมากขึ้น แต่ผู้ดำเนินการทางด้านการผลิตมีจำกัด จึงเกิดการตันทางความคิด และทำให้การลอกเลียนแบบจากเพลงสากลหรือเพลงฮิตต่าง ๆ เป็นที่นิยมนำมาใช้กันมากขึ้น

ในกรณีของการลอกเลียนแบบนี้เป็นที่ถกเถียง วิพากษ์วิจารณ์กันอยู่มาก ระหว่างผู้ที่เป็นนักวิจารณ์ผลงานเพลงไทยสากลบางส่วนกล่าวขำขิวเกี่ยวกับการลอกเลียนดนตรีต่างประเทศของค่ายเทปหรือผู้ผลิตผลงานเทปเพลงไทยสากลบางค่าย บางกลุ่ม บางคนว่าเป็นการไร้สมรรถภาพทางปัญญา และละเมิดสิทธิทางปัญญาของผู้อื่น เนื่องจากนักวิจารณ์บางคนสามารถหาเพลงที่ลอกเลียนกับเพลงที่ถูกลอกเลียนมานั้นเปรียบเทียบกันให้เห็นว่าถึงแม้ความเหมือนของโน้ตดนตรีจะไม่ได้ตรงกันทุกตัวโน้ต แต่ในภาพรวมของทั้งเพลงแล้ว สามารถบอกได้ว่าเพลงไทยสากลเพลงนั้นมี การลอกเลียนมาจากเพลงสากลเพลงใดเพลงหนึ่ง ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่น่ายกย่องเท่าใดนักในแง่ของการสร้างสรรค์ แต่ในทางตรงกันข้าม ฝ่ายของตัวศิลปินเพลงหรือกลุ่มผู้ผลิตผลงานเพลงไทยสากลเอง ก็มีความคิดเห็นว่าการลอกเลียนเพลงนั้นไม่ใช่ข้อเสียหา ในกรณีที่ไม่ได้ลอกเลียนมาทั้งเพลง แต่การที่นำเอาแนวเพลงมาตัดแปลง เปลี่ยนทำนองหลักให้เข้ากับภาษาไทย และแนวดนตรีของศิลปินเจ้าของผลงานนั้น เป็นการกระทำเพื่อพัฒนามาตรฐานการผลิตผลงานเพลงไทย เพราะการมีต้นแบบที่สมบูรณ์จากเพลงสากลที่มีคุณภาพนั้นถือเป็นการพัฒนาที่ดี ถ้าผลงานเพลงไทยสากลมีการผลิตออกมาใกล้เคียงกับเพลงฝรั่ง หรือมีแนวเพลงออกมาเป็นสากลมากยิ่งขึ้นก็น่าจะถือได้ว่าเป็นการกระทำที่สร้างสรรค์มากกว่าที่จะเป็นการกระทำโดยไม่ใช่ปัญญา ที่สำคัญคือเมื่อผลงานออกมาสามารถติดหูคนฟัง เพราะท่วงทำนองดูจะคุ้นหูคนฟังอยู่บ้างแล้ว ผลดีที่ตามมาคือ การได้รับความนิยมจากคนฟังในผลงานเพลงนั้น ๆ มากกว่า

ดังนั้น ความคิดของนักวิจารณ์และความคิดของผู้ผลิตผลงานเพลงไทยสากล รวมทั้งความคิดของผู้ฟังเพลง ในเรื่องของการลอกเลียนแบบของเพลงนั้น จึงไม่สามารถตัดสินได้ในเรื่องของความถูกต้องและความผิด เพราะแต่ละฝ่ายก็มีเหตุผลที่มีความถูกต้องของตนเอง มีจุดมุ่งหมายทางความคิดที่แตกต่างกัน การลอกเลียนอาจเป็นได้ทั้งการกระทำตามอย่างสิ่งที่ได้เพื่อการพัฒนาหรือการไร้สมรรถภาพทางภูมิปัญญา ไม่ใช่สิ่งที่ถูกหรือผิดที่จะชี้ชัดลงไปได้ครบใดที่ในสังคมยังคงมีความแตกต่างทางความคิดกันอยู่เช่นทุกวันนี้

ศิลปินเพลงไทยสากลกับการสร้างควมมีชื่อเสียง

ควมมีชื่อเสียงของศิลปินเพลงไทยสากล เป็นผลที่เกิดจากการกระทำของตัวศิลปินเพลงไทยสากลและกลุ่มผู้ผลิตและสร้างสรรค์ โดยมุ่งหวังผลจากควมมีชื่อเสียงนั้นให้เป็นบันไดไปสู่ความสำเร็จคือความเป็นที่นิยมชื่นชอบและการประสบความสำเร็จทางธุรกิจการค้า ในอดีตการสร้างควมมีชื่อเสียงให้แก่ศิลปินเพลงไทยสากลต้องใช้ระยะเวลาในการสร้างสมอยู่นานเนื่องจากความก้าวหน้าและเครื่องมือในการโฆษณาประชาสัมพันธ์มีอยู่จำกัด โดยมากศิลปินในยุคแรกจะสร้างสมชื่อเสียงมาจากการประกวดร้องเพลงจนได้ตำแหน่งหลายครั้งหลายหนจนคนจำได้หรือไม่ก็เป็นศิลปินที่มีชื่อเสียงมาจากการเป็นศิลปินอาชีพมาก่อน เช่น เล่นดนตรีมานาน แต่งเพลงมาแล้วเป็นร้อย ๆ เพลง มีเสียงไพเราะจับใจเป็นที่เลื่องลือ เป็นต้น การมีชื่อเสียงของศิลปินในยุคแรกยังเกิดขึ้นในวงแคบเพราะการที่ขาดสื่อในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ แต่ควมมีชื่อเสียงนี้จะคงอยู่ได้นาน ทั้งนี้เพราะศิลปินเพลงไทยยุคแรกมีจำนวนศิลปินที่มีชื่อเสียงเด่นชัดอยู่เป็นบางกลุ่ม บางคน แต่ละคนแต่ละกลุ่ม จะมีผลงานเพลงออกมาอย่างต่อเนื่อง และมีเป็นจำนวนมากนักร้องบางคนหรือบางคณะมีผลงานในช่วง 10 ปี เป็น 1,000 กว่าเพลงหรือมากกว่านั้น เรียกว่ามีเพลงมากจนคนจำได้นานไม่ลืมเลือน

ส่วนในปัจจุบันการสร้างควมมีชื่อเสียงให้แก่ศิลปินเพลงไทยสากลนั้น สามารถกระทำได้ภายในระยะเวลาสั้น ๆ ด้วยการอาศัยปัจจัยที่สำคัญ 2 ประการคือ เงิน และสื่อมวลชน ค่ายเทปผู้ผลิตศิลปินและผลงานเพลงสามารถใช้เงินเป็นเครื่องมือต่อรองทางการค้ากับสื่อมวลชน ซึ่งเป็นช่องทางในการเผยแพร่และกระจายข่าวสารของศิลปินไปสู่สาธารณชน ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางวิทยุ โทรทัศน์ และสื่อหนังสือ หนังสือพิมพ์ นิตยสารต่าง ๆ

การกระทำของสื่อมวลชนและค่ายเทปเพลงนี้เป็นไปอย่างเสรีภายใต้ความควบคุมทางด้านกาหนดเวลาของสถานีโทรทัศน์ สถานีวิทยุ หรือการกำหนดหน้ากระดาษของหนังสือพิมพ์ นิตยสารต่าง ๆ ให้ออกมาเป็นราคาที่สามารถเลือกได้ว่าแต่ละค่ายต้องการโฆษณาประชาสัมพันธ์ศิลปินเพลงในสื่อประเภทใด ช่วงใด ในงบประมาณใด และในปัจจุบันนี้ ค่ายเทปเพลงจะใช้สื่อมวลชนเป็นช่องทางในการแนะนำศิลปินและผลงานเพลงที่กำลังจะออกวางจำหน่าย โดยการลงโฆษณาล่วงหน้าอย่างน้อย 2 สัปดาห์ ถึง 4 สัปดาห์ ก่อนที่เทปจะออกจำหน่ายจริง ทำให้ประชาชนได้รู้จัก ได้คุ้นเคยกับชื่อ รูปร่างหน้าตา การแต่งกาย และแนวเพลงของศิลปินนั้น ๆ ก่อนในช่วงแรก ๆ ซึ่งการดึงดูดให้เกิดความสนใจนั้นขึ้นอยู่กับตัวศิลปินเองว่ามีความเด่นตรงจุดใด และขึ้นอยู่กับทางเลือกจุดเด่นของศิลปินมานำเสนอในรูปของสปอตโฆษณา ชื่อเขียน รูปภาพต่าง ๆ ของค่ายเทปผ่านสื่อมวลชนต่าง ๆ

เมื่อการปูพื้นฐานในจุดแรกผ่านไป หลังจากการออกวางจำหน่ายผลงานเพลงสู่ตลาดแล้ว การเผยแพร่ก็จะเริ่มดีขึ้นและศิลปินจะมีโอกาสได้เปิดเผยตัวมากขึ้น เช่น มีการแสดงคอนเสิร์ต การไปสัมภาษณ์ตามรายการโทรทัศน์ หรือรายการวิทยุ การสัมภาษณ์หนังสือ นิตยสาร นิตยสาร และการมีกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งจะเป็นตัวตัดสินในจุดที่สองนี้ว่า ศิลปินนั้นจะสามารถสร้างความนิยมจากผู้ฟังได้มากน้อยเพียงไร ซึ่งขึ้นอยู่กับฝีมือของศิลปินในการขับร้อง การแสดงออกและการได้แรงหนุนจากค่ายเทป โดยมากศิลปินที่มีความสามารถรอบตัวคือ ทั้งรูปร่างหน้าตาดี การขับร้อง การแสดงออกดี และเพลงดี มักจะได้รับความนิยมสูงและนานกว่าศิลปินที่มีความเด่นอยู่ในจุดใดจุดเดียว ซึ่งความดังและความเป็นที่นิยมจะมีอยู่ในช่วงเวลาที่เหมาะสมเท่านั้น จากนั้นก็จะค่อยๆ เลือนหายไป เพราะมีศิลปินใหม่ ๆ ผลงานใหม่ ๆ หมุนเวียนเปลี่ยนกันมาให้ผู้ฟังเลือกชมเลือกฟังอยู่ตลอดเวลา

ความมีชื่อเสียงของศิลปินเพลงไทยสากลจากอดีตถึงปัจจุบันนี้ เกิดขึ้นมาได้จากจุดเด่นที่แตกต่างกันดังต่อไปนี้

1. มีชื่อเสียงขึ้นได้ด้วยตัวศิลปินเอง ซึ่งเกิดได้จาก
 - การมีเสียงที่ไพเราะจับใจเป็นจุดเด่น
 - การมีรูปร่างหน้าตาดี ดึงดูดความสนใจเป็นจุดเด่น

- การมีบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวไม่เหมือนใครเป็นจุดเด่น
 - มีท่วงท่าอย่างข้านั้นรวมกัน
2. มีชื่อเสียงขึ้นได้จากบทเพลง ซึ่งเกิดได้จาก
- บทเพลงไพเราะในท่วงทำนอง และถ้อยคำภาษา
 - บทเพลงมีความเด่นเฉพาะตัว ไม่เหมือนเพลงอื่น เช่น การใช้ภาษาที่สร้างความสนใจให้เกิดขึ้น
3. มีชื่อเสียงขึ้นได้จากการวางแผนล่วงหน้า ซึ่งเกิดได้จาก
- เช่น การวางแผนอัลบั้ม ซึ่งรวมไปถึงแนวเพลง กลุ่มเป้าหมายทางการตลาด ภาพลักษณ์ของศิลปินเพลง ภาพพจน์ของศิลปินเพลงการขับร้อง การแต่งกาย รวมไปถึงความเป็นที่นิยมของตลาดขณะนั้น
 - การมีระบบส่งเสริมการจำหน่ายของค่ายเกบซึ่งเน้นการใช้สื่อมวลชน (โทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์) โฆษณาประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ภาพและเพลงของศิลปินเพลงไทยสากลออกไปในวงกว้างที่สุด

ส่วนแนวทางก่อนที่จะเป็นศิลปินเพลงไทยสากลที่มีชื่อเสียงได้นั้น มีแนวทางที่สรุปได้

ดังนี้คือ

1. การผ่านการประกวดแข่งขันร้องเพลง หรือแข่งขันการแสดงดนตรี
2. การฝึกฝนฝึกฝีมือ และสั่งสมประสบการณ์ทางด้านดนตรีเป็นระยะเวลานาน
3. เป็นผู้ที่มีจุดเด่นในตัวเองอย่างใดอย่างหนึ่งอยู่ก่อนแล้วหรือมีชื่อเสียงในสาขาอาชีพอื่น ๆ อยู่แล้ว เช่น การเป็นดารานางแบบ นายแบบ ฯลฯ

และจากแนวทางดังกล่าว ทำให้บุคคลธรรมดาคนหนึ่งก้าวเข้าสู่อาชีพศิลปินเพลงไทยสากลที่มีชื่อเสียงได้โดย 2 วิธีการ ต่อไปนี้คือ

1. เพียรพยายามที่จะเป็นศิลปินที่มีชื่อเสียงด้วยตนเอง
2. มีโอกาสเป็นศิลปินเพลงที่มีชื่อเสียงโดยการชักชวน แนะนำ หรือชักจูงจากผู้อื่น

อย่างไรก็ตาม ความมีชื่อเสียงของศิลปินทั้งยุคอดีตและปัจจุบันมีจุดเด่นที่คล้ายคลึงกัน คือ ศิลปินเพลงที่มีชื่อเสียงนั้นหมายถึงศิลปินที่ได้รับความนิยมทั้งความนิยมในตัวบุคคลและความนิยมในตัวบทเพลง ยิ่งเป็นศิลปินที่เป็นที่นิยมมากก็ถือว่าชื่อเสียงมาก แต่ศิลปินเพลงที่มีผลงานเพลงมีชื่อเสียงขึ้นมาในช่วงสั้น ๆ และไม่ได้รับความนิยมจนต้องค่อย ๆ เลือนหายไปนั้น ก็ถือว่ายังไม่ได้เป็นผู้มีชื่อเสียงที่แท้จริง เพราะความมีชื่อเสียงมักหมายถึงความถึงในทางที่ดี ในทางที่ประสบความสำเร็จ เป็นที่นิยมชื่นชอบในวงกว้างและในระยะเวลานาน

ข้อสรุปอีกประการหนึ่งก็คือ ในอดีตศิลปินแต่ละคนที่มีชื่อเสียงขึ้นมาจะมีชื่อเสียงได้รับความนิยมนานกว่าศิลปินที่มีชื่อเสียงขึ้นมาในยุคปัจจุบัน เพราะในอดีตศิลปินมีอยู่เพียงกลุ่มเล็ก ๆ และเมื่อมีผลงานเพลงที่ได้รับความนิยมขึ้นมา ทำให้ศิลปินมีชื่อเสียงก็จะได้มีโอกาสในการได้บันทึกเสียงออกผลงานเพลงมากขึ้น เมื่อมีเพลงออกมามากและในเวลาถี่ ๆ ติดกัน ความเป็นที่นิยมก็จะอยู่ตลอดเวลา ผิดกับศิลปินในปัจจุบันที่มีผลงานเพลงแต่ละชุดใช้เวลาผลิตไม่ต่ำกว่า 6 เดือน ทั้งช่วงห่างในการออกจำหน่ายนานเป็นเวลาหลายเดือนถึงเป็นปีขึ้นไป เมื่อมีผลงานออกมากก็มีช่วงระยะเวลาที่เป็นที่นิยมอยู่ในช่วงที่มีการโฆษณา ประมาณ 2 เดือนขึ้นไป ขึ้นอยู่กับความประสบความสำเร็จจากเพลงและยอดจำหน่าย แต่โดยมากจะไม่เกิน 1 ปี แล้วก็ค่อย ๆ เงียบหายไป และมีศิลปินอื่น ๆ ออกผลงานใหม่ ๆ แทรกขึ้นมาตลอด ในบางครั้งในช่วงเวลาเดียวกัน มีศิลปินที่มีผลงานออกจำหน่ายพร้อม ๆ กันหลายคน ทำให้ความมีชื่อเสียงของศิลปินแต่ละคนต้องถูกกระจายกันไปตามส่วนแบ่งตลาด และมีระยะเวลาอยู่สั้น ๆ ตามที่มีการใช้เวลาในการโปรโมชัน ทำให้มีการเปรียบเทียบไว้ว่า ศิลปินรุ่นเก่า ๆ ในอดีต ความมีชื่อเสียงโด่งดัง มีลักษณะของความเป็นอมตะ ส่วนศิลปินรุ่นปัจจุบัน ความมีชื่อเสียงเป็นแบบ Bubble Gum คือเปรียบเทียบเหมือนเป็นหมากฝรั่ง ที่เมื่อเคี้ยวไปสักพักหนึ่ง ความหวานก็หมดไปอย่างรวดเร็วนั่นเอง

สภาพธุรกิจเทปเพลงไทยสากลในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและสร้างความมีชื่อเสียงให้แก่ศิลปินเพลงไทยสากล

สภาพธุรกิจเทปเพลงไทยสากลในปัจจุบัน เป็นเสมือนธุรกิจการค้าประเภทอื่น ๆ โดยทั่วไป คือ มีจุดสูงสุดอยู่ที่ผลกำไรสูงสุด และส่วนแบ่งตลาดสูงสุด ทำให้ธุรกิจเทปเพลงไทยสากลต้องมีการดำเนินงานกันเป็นทีมที่มีคุณลักษณะของทีมสร้างและผลิตผลงานกับตัวศิลปินเพลงไทย

สากล ที่มีโปรโมชัน และมีที่ท่าหน้าทีในการจัดจำหน่าย ทั้งที่รวมอยู่ในค่ายเทปเดี่ยว หรือที่แยกแต่ละส่วนออกจากกันเป็นบริษัทผู้ผลิต บริษัทโปรโมชัน หรือบริษัทจัดจำหน่าย แต่โดยมากในปัจจุบันที่มผลิตและที่มโปรโมชันมักจะมีอยู่ในบริษัทหรือค่ายเทปเดียวกัน จะมีแต่ส่วนของการจัดจำหน่ายเท่านั้นที่อาจจะยังเป็นส่วนที่แยกออกมาโดยเฉพาะ โดยที่ค่ายเทปใหญ่ ๆ มักจะมี 3 ส่วนสำคัญนี้อยู่ด้วยกัน ในขณะที่ค่ายเทปใหม่ๆ ขนาดเล็ก ยังต้องพึ่งบริษัททำโฆษณา และบริษัทจัดจำหน่ายของบริษัทอื่นเข้ามาช่วยให้ธุรกิจเทปเพลงไทยสากลเป็นไปโดยสมบูรณ์

และเนื่องจากที่สภาพธุรกิจเทปเพลงไทยสากลในปัจจุบันมีการแข่งขันกันสูง ทั้งในด้านการผลิต และการแย่งส่วนแบ่งทางการตลาด ศิลปินเพลงซึ่งเป็นกลไกสำคัญของสินค้า เทปเพลงไทยสากลในฐานะของผู้นำเสนอผลงานเพลง (Presenter) ผู้ขับร้องเพลง (Singer) และเป็นผู้ที่มีภาพลักษณ์ (Image) เฉพาะตัวที่เข้ากับผลงานเพลง ศิลปินจึงเป็นจุดสำคัญที่จะเป็นตัวแปรของการสร้างความนิยมและมีผลต่อยอดขายเทปเพลงไทยสากลเหล่านั้น ค่ายเทปต่าง ๆ จึงมุ่งเน้นในการสร้างความสนใจไปที่ตัวศิลปินเพลงเป็นจุดแรก เนื่องจาก

1. ตัวศิลปินคือจุดสนใจแรกเริ่มที่ค่ายเทปสามารถเรียกร้องความสนใจจากผู้ฟังได้มากที่สุด โดยการหยิบยกเอาจุดเด่นของตัวศิลปินขึ้นมาดึงดูดความสนใจให้ผู้ฟังต้องการซื้อผลงานเพลงของศิลปินเหล่านั้น

2. ช่องทางที่ผู้ชมผู้ฟังจะมีปฏิกริยาต่อสินค้าเพลงไทยสากลมากที่สุดในปัจจุบันคือช่องทางที่มาจากสื่อโทรทัศน์ โดยการแพร่ภาพของศิลปินพร้อมผลงานเพลงผ่านทางมิวสิควิดีโอ หรือการขับร้องบนเวทีประกอบลีลา ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าเพลงบางเพลงไม่ได้มีความเด่นหรือไพเราะมากจนทำให้ยอดขายเป็นไปด้วยดีนัก แต่จากการที่มีการเสนอภาพและเพลงในมิวสิควิดีโอ มีผลทำให้เพลงนั้นได้รับความนิยมมากขึ้น จนทำให้มีผลต่อยอดจำหน่าย

และเมื่อในปัจจุบันมีการแข่งขันกันมากขึ้น มีการผลิตศิลปินเพลงและผลงานเพลงกันมากขึ้นในค่ายเทปหลายค่าย ทำให้การสร้าง ความสนใจในผลงานมุ่งเน้นไปที่ตัวศิลปินเป็นจุดแรกเริ่ม โดยอาศัยการสร้างภาพลักษณ์ของศิลปินเพลงขึ้นโดยมุ่งเน้นให้เกิดความสะกดตา สะกดหู ของผู้ฟังให้ได้มากที่สุด ในขณะที่การสร้างจุดสนใจจากผลงานเพลงจะลดน้อยลง ทำให้ผลงานเพลงในปัจจุบันมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน เพลงที่ถูกผลิตขึ้นมาไม่ค่อยมีความเด่นเฉพาะตัว แต่ละเพลงมี

ความคล้ายคลึงกัน จนบางครั้งเมื่อเวลาผ่านไป ถ้าไม่สามารถสร้างเอกลักษณ์ของเพลงให้เป็นที่ระลึกถึงได้ชัดเจน บทเพลงนั้นก็อาจจะถูกลืมเลือนไปได้ว่าบทเพลงนั้นเป็นเพลงของใคร ชื่อเพลงอะไร และมีทำนองอย่างไร ทั้งนี้เพราะความที่มีการผลิตเพลงออกมามาก และมีรูปแบบของแนวดนตรีคล้ายคลึงกัน ซ้ำซากกันมากเกินไปนั่นเอง

ดังนั้น การสร้างจุดเด่นให้เกิดขึ้นที่ตัวศิลปินเพลงจึงจำเป็นต้องสร้างให้เห็นภาพเด่นชัด โดยอาศัยส่วนประกอบภายนอก เช่น เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ทรงผม การแต่งหน้า ทำเต็น ซึ่งมักจะแสดงออกซึ่งบุคลิกเฉพาะตัวของศิลปินเป็นทำเต็นที่มีชื่อและมีอาการเฉพาะตัวไม่เหมือนใคร โดยที่ภาพลักษณ์หรือจุดเด่นที่ถูกสร้างขึ้นมานี้จะไม่มี ความถาวรหรือเป็นกฎตายตัว แต่อาจเปลี่ยนแปลงไปได้เมื่อมีผลงานเพลงออกมาในแต่ละชุด โดยนำเสนอจุดเด่นที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งมักใช้การเปลี่ยนแปลงทรงผม เสื้อผ้าหรือทำเต็น ซึ่งเป็นส่วนประกอบภายนอกของตัวศิลปินต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแนวคิด (Concept) ของผลงานเพลงชุดนั้น ๆ

สภาพธุรกิจเทปเพลงไทยในปัจจุบัน จึงสร้างภาพลักษณ์ให้แก่ศิลปินเพลงแล้วใช้วิธีการนำเสนอผ่านสื่อมวลชนทุกชนิด ทุกประเภท เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ใบปลิว แผ่นพับ โปสเตอร์ มีวลิตวิดีโอทางโทรทัศน์ มีวลิตวิดีโอที่ฉายในโรงภาพยนตร์ ฯลฯ ซึ่งสื่อมวลชนแบบต่าง ๆ ถูกนำมาใช้เป็นส่วนกลางในการประชาสัมพันธ์และโฆษณาเพื่อนำเสนอให้ประชาชนได้เห็นภาพลักษณ์ของศิลปิน ได้ฟังผลงานเพลง และได้รับรู้ข่าวสารเรื่องราวต่าง ๆ ของศิลปินเพลง และผลงานเพลงให้ได้มากที่สุด โดยมีงบประมาณในการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ นี้สูงถึง 5-6 ล้านบาท และไม่ต่ำกว่า 2 ล้านบาท ซึ่งเป็นงบประมาณที่สูงที่สุดในการผลิตผลงานเพลงทั้งหมด

ความมีชื่อเสียงของศิลปินเพลงไทยสากลในปัจจุบันจึงเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วในเวลาอันสั้น แต่แพร่กระจายไปในวงกว้าง เนื่องมาจากผลของการโปรโมชันในระบบธุรกิจเทปเพลงไทยสากลในปัจจุบัน โดยที่ความมีชื่อเสียงของศิลปินเพลงนั้นในอดีตจะเป็นลักษณะของเพลงมีไว้ฟัง แต่ในปัจจุบันจะเป็นลักษณะเพลงมีไว้ทั้งฟังและดู โดยเน้นภาพศิลปินให้สำคัญขึ้นโดยมีเหตุผลสำคัญคือ

1. มีการแข่งขันสูงในธุรกิจเทปเพลง ดังนั้นศิลปินที่มีความเด่นชัดทางภาพลักษณ์ที่สะดุดตาและสามารถสร้างความสนใจให้เกิดได้มากที่สุด จะสามารถทำให้คู่แข่งอื่น ๆ ด้อยลงไป

2. เพราะสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่ตรงที่สุดและสามารถเข้าถึงผู้มีผู้ฟังได้น่าสนใจที่สุด ทำให้ต้องมีการเน้นที่ภาพมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น จนบางกรณีภาพของศิลปินได้รับการเสนอให้เด่นกว่าตัวบทเพลง

3. เพราะระยะเวลาในการส่งเสริมการจำหน่ายผลงานเพลงแต่ละชุดมีระยะเวลาไม่ยาวมากนัก เพราะมีผลงานเพลงที่ถูกผลิตออกมามากและมีความคล้ายคลึงกันในแนวคิดและเนื้อหาของเพลงในช่วงเวลาเดียวกันและมีความถี่ในการผลิตสูงขึ้น ทำให้การสร้างชื่อเสียงให้เกิดแก่ตัวศิลปินเพลงจะมีผลในการสร้างความสนใจให้ติดตามได้ผลดีและนานกว่าการสร้างจุดสนใจจากบทเพลง

จากสภาพธุรกิจเทปเพลงไทยสากลดังกล่าว จึงมีผลที่ทำให้ศิลปินเพลงไทยสากลในปัจจุบันเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีชื่อเสียงได้รวดเร็วและเน้นความแปลกใหม่ ขณะนี้ถือว่าเป็นสินค้าที่ถูกสร้างขึ้นสนองต่อความต้องการของตลาดและสังคม โดยที่มีความเปลี่ยนแปลงและไม่คงที่เรื่อยไป

แนวโน้มของการผลิตศิลปินเพลงและผลงานเพลงไทยสากลในอนาคต

เนื่องจากสภาพธุรกิจเทปเพลงไทยสากลในปัจจุบันเป็นธุรกิจที่ขยายตัวอย่างสูงขึ้นเรื่อย ๆ มีการแข่งขันกันสูงมากขึ้นทั้งในส่วนของผลงานเพลงจากต่างค่ายเทป และผลงานเพลงจากค่ายเทปเดียวกัน ทั้งนี้เพราะเทปเพลงไทยสากลมีการผลิตเป็นจำนวนที่สูงมากขึ้น ในขณะที่กลุ่มคนฟังหรือตลาดผู้บริโภคมีอยู่จำกัด และถึงแม้ว่าตลาดเทปเพลงไทยสากลจะอยู่ในสภาวะที่มีมากเกินความต้องการ แต่บริษัทผู้ผลิตเทปก็ยังคงแข่งขันกันผลิตอย่างสูงขึ้นเรื่อย ๆ และมีการใช้งบประมาณในการโฆษณาประชาสัมพันธ์มากยิ่งขึ้น วิธีที่จะสร้างความแปลกใหม่จึงมิได้อยู่ที่ผลงานเพลง แต่จะอยู่ที่ตัวศิลปิน

ในอนาคตอันใกล้ ศิลปินเพลงไทยสากลหน้าใหม่ ๆ จะยังคงได้รับความนิยมจากบริษัทเทปผู้ผลิต เนื่องจากความแปลกใหม่คือจุดสนใจที่จะทำให้ตลาดผู้บริโภคเกิดความอยากลองสินค้าตัวใหม่ ทำให้หนังร้องนักดนตรีที่เป็นคนหน้าใหม่จะมีโอกาสได้ทำผลงานเทปเพลงมากขึ้น โดยที่ศิลปินแต่ละคนจะมีการสร้างโดยบริษัทเทปทั้งในการสร้างภาพลักษณ์ และภาพพจน์ใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น โดย

จัดการเปลี่ยนแปลงคนธรรมดาคนหนึ่งให้มีบุคลิก ลักษณะ การแต่งกาย ท่าทาง การแสดงออก ให้เป็นไปตามแนวคิดรวม (Concept) ของผลงานเพลงแต่ละชุด ซึ่งแน่นอนว่าศิลปินที่จะถูกผลิตขึ้นใหม่ต้องตอบสนองความต้องการของตลาดกลุ่มวัยรุ่นมากที่สุดอยู่เช่นเดิม

นอกจากการสร้างศิลปินหน้าใหม่ ในอนาคตค่ายเทปและกลุ่มผู้ผลิตก็ยังสังเกตเห็น ความสำคัญของศิลปินเก่าที่ยังคงมีฝีมือและยังเป็นที่ยอมรับของผู้ฟังในกลุ่มย่อยต่าง ๆ เช่น เพลง ลูกกรุงแบบเก่า เพลงลูกทุ่งแบบเก่า เพลงลีลาศของสุนทราภรณ์ เพลงแนวสตริงฯ ยุคบุกเบิก ของแกรนด์เอ็กซ์ ชาตรี ฯลฯ เนื่องจากค่ายเทปสังเกตเห็นว่าตลาดที่เคยชื่นชอบผลงานเพลงเก่า ๆ ของศิลปินรุ่นเก่าเหล่านี้ยังคงมีอยู่ ซึ่งเป็นกลุ่มที่นอกเหนือไปจากผู้ที่สนใจเพลงแบบวัยรุ่น ดังนั้น ค่ายเทปจะกำหนดวิถีทางที่จะมีผลงานเพลงของศิลปินรุ่นเก่าทั้งที่นำเอาศิลปินเก่าจริง ๆ มาขับร้อง ใหม่ หรือการนำเพลงเก่ามาให้ศิลปินใหม่ขับร้อง สิ่งเหล่านี้จะถูกเวียนกลับมาทำซ้ำกันมากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดทุกกลุ่ม ค่ายเทปแต่ละค่ายจึงพยายามที่จะผลิตผลงาน เพลงของศิลปินทุกประเภท ทุกรูปแบบ โดยไม่เน้นเฉพาะเพลงฮิตสำหรับวัยรุ่นแต่เพียงอย่างเดียว ทำให้ในอนาคตจะมีศิลปินเพลงไทยสากลทั้งเก่าและใหม่ ในประเภทต่าง ๆ อยู่ละกันไป โดยที่ผลประโยชน์ก็จะตกอยู่ที่ค่ายเทปผู้ผลิตเอง และได้แก่ประชาชนทั่วไปที่จะสามารถเลือกสินค้า ในแบบที่ตนพอใจได้มากขึ้น

ในส่วนของการผลิตผลงานเพลงไทยในอนาคตนั้น แนวเพลงก็จะยังคงเป็นเพลงป๊อป อยู่เช่นเดิม แต่จะมีการเพิ่มเติมสีสันจากแนวดนตรีตะวันตกแบบใหม่ ๆ เช่น แร็ป (Rap) เร็กเก้ (Reggae) และเพลงประเภท รีมีกซ์ (Remix) มากขึ้น โดยจุดเด่นหลักคือ แนวเพลงก็จะยังคงยึดตามแบบอย่างของเพลงที่นิยมในโลกตะวันตกมาเป็นแนวทางอยู่เป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากกลุ่ม ผู้ผลิตผลงานเพลง อาทิเช่น นักแต่งเพลง นักดนตรี นักเรียบเรียงเสียงประสาน และผู้ควบคุม การผลิต (Producer) ยังคงเป็นคนกลุ่มเดิมที่สลับเปลี่ยนหมุนเวียนกันอยู่ในการผลิตผลงานเพลง ไทยสากลของหลายบริษัท ทำให้ความคิดทางด้านดนตรีและเนื้อหาของบทเพลงไม่ได้มีแนวว่าจะ เปลี่ยนแปลงไปได้มากเท่าใดนัก ลักษณะของการผลิตผลงานเพลงจะยังคงเป็นสูตรสำเร็จคือ การมีเพลงต้นแบบแล้วดัดแปลงในส่วนต่าง ๆ ของเพลงให้มีความเปลี่ยนแปลงไปจากต้นแบบ จน เกิดความหลากหลายได้จากเพลงเพลงเดียว และเนื้อหาของเพลงก็มักจะอยู่ที่เรื่องของความรัก ความสมหวัง ผิดหวัง รวมทั้งมีการเพิ่มเนื้อหาของเพลงให้เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและ

สิ่งแวตล้อม หรือมีการเสียดสีสังคมมากขึ้น และมีการสร้างภาษาใหม่ ๆ ที่เรียกว่า ภาษาแสลง (Slang) หรือคำพูดที่เป็นภาษาพูดติดปากให้มาเป็นเพลงมากขึ้น เพื่อสร้างความเด่นในบทเพลง ให้ชัดเจน

สำหรับอายุงานของศิลปินเพลงที่มีผลงานเพลงไทยสากลออกจำหน่ายแต่ละคนนั้น จะมีช่วงเวลาที่สั้นลง แต่ใช้เวลาในการผลิตงานนานขึ้น เนื่องจากศิลปินมีเกิดขึ้นใหม่ ๆ มากมาย ทำให้ไม่มีใครที่จะเด่นดังมีชื่อเสียงขึ้นมาอย่างโดดเด่นและอยู่ได้นานเพียงคนเดียว แต่จะต้องมีลักษณะของการกระจายความเป็นที่นิยมกันออกไป ศิลปินบางคนจึงจะมีผลงานเพียง 1-3 ชุด แล้วจะค่อย ๆ หายไป แต่จะมีบางกรณีสำหรับศิลปินที่มีคุณภาพหรือได้รับความนิยมสูงสุดติดต่อกันหลายชุดก็จะมีโอกาสอยู่ได้นานเกินกว่าการมีผลงานเพียง 3 ชุด และไม่จำเป็นที่ศิลปินที่ได้รับการนิยมนสูงในผลงานชุดแรกจะต้องประสบความสำเร็จในชุดต่อไป เพราะคนฟังเริ่มจะเน้นการให้ความสนใจที่คุณภาพของผลงานมากขึ้นกว่าการให้ความสนใจเฉพาะตัวศิลปินเพียงประการเดียว แต่อย่างไรก็ตาม การนำเอาคารา หรือคนดังในวงการบันเทิงเข้ามาเป็นนักร้อง มีผลงานเพลงออกจำหน่าย ก็อย่างยิ่งคงถูกนำมาใช้เป็นวิธีการขายที่ค่ายเทปจะยังให้ความสำคัญอยู่ต่อไป แต่การเน้นที่คุณภาพเสียงร้องและการแสดงออกก็ต้องผ่านการฝึกฝน ควบคุมมากขึ้น และศิลปินเพลงที่มีคุณภาพจะได้รับการสนใจมากขึ้นด้วยอันเป็นผลมาจากภาวะเพื่อของศิลปินเพลงในปัจจุบัน

บทบาทและหน้าที่ของสื่อมวลชนที่มีต่อการนำเสนอผลงานเพลงไทยสากลและศิลปินเพลงไทยสากลต่อสังคม

บทบาทในการนำเสนอผลงานเพลงไทยสากลของสื่อมวลชนที่มีผลต่อสังคมไทย มีอยู่หลายประการดังต่อไปนี้

บทบาทของสื่อมวลชนในการให้ข้อมูลข่าวสาร (Information) การนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับเพลงไทยสากล และศิลปินเพลงไทยสากลในลักษณะที่เป็นการนำเสนอข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นข่าวสารข้อมูลที่มีลักษณะการแจ้งให้ทราบทั่วถึงกันสู่สาธารณชนในเรื่องของผลงานเพลงและศิลปินเพลงไทยสากล เช่น การแจ้งข่าวการแสดงคอนเสิร์ต ข่าวการแสดงหรือการปรากฏตัว ข่าวการออกผลงานเพลงใหม่ ข่าวกำหนดการวางตลาดของเทปเพลง ซึ่งปรากฏอยู่ในหน้าหนังสือพิมพ์

นิตยสาร โปสเตอร์ สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ รวมถึงข่าวจากทางวิทยุ โทรทัศน์ ซึ่งเป็นการให้ข้อมูล ข่าวสารต่อสมาชิกในสังคมได้ร่วมรับรู้ร่วมกันในเรื่องราวเกี่ยวกับเพลงไทยสากลและศิลปินเพลงไทยสากล

บทบาทในการให้ความบันเทิง (Entertainment) เป็นบทบาทหน้าที่ที่เด่นชัดที่สุดของสื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องราวของเพลงไทยสากล และศิลปินเพลงไทยสากล ที่ทำให้ผู้ชมเกิดความเพลิดเพลินใจ เพราะคุณสมบัติของเพลงคือสิ่งที่มีส่วนช่วยให้เกิดความบันเทิงใจ มีความละเอียดอ่อนและจรรโลงใจอยู่แล้ว การที่สื่อมวลชนทำหน้าที่เผยแพร่สิ่งซึ่งก่อให้เกิดความบันเทิงใจนี้ จึงเป็นการสร้างความบันเทิงให้เกิดขึ้นแก่สังคมไปด้วย ในรูปของรายการโทรทัศน์ รายการวิทยุ หรือข่าวสารทางสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ล้วนเป็นความบันเทิงที่คนส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับ ซึ่งการให้ความบันเทิงจากสื่อมวลชนนี้ได้มีการนำเสนอในหลายรูปแบบ เช่น ข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ที่มีเรื่องราวเบา ๆ สมอบที่ไม่ต้องใช้ความคิดพิจารณาถึงความจริงหรือเท็จ แต่เป็นข่าวที่สร้างความเพลิดเพลิน รวมทั้งรูปภาพของศิลปินเพลงในอิริยาบถต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่สนใจแก่แฟนเพลงทั่วไป รวมถึงภาพในมิวสิกวิดีโอ เช่น มิวสิกวิดีโอเพลงหลงตัวเอง ของศิลปินอนันต์ บุนนาค ที่นำเสนอภาพในลักษณะตลกขบขัน โดยมีตัวศิลปินเองนำแสดง มีบุคลิกค่อนข้างตลกสนุกสนานเฮฮา แนวเรื่องที่น่าสนใจเป็นเรื่องของคนที่หลงตัวเอง คิดว่าตัวเองร้องเพลงได้ดีกว่านักร้องคนอื่น ๆ การนำเสนอมิวสิกวิดีโอนี้ เน้นมุขตลก และทำนองเป็น ๆ ของอนันต์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ชมชมแล้วเกิดความขบขัน สนุกสนาน เป็นต้น

บทบาทในการจูงใจ (Persuasion) สื่อมวลชนมีบทบาทในการจูงใจให้เกิดความนิยมขึ้นชอบมากกว่าที่จะจูงใจให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ดี เนื่องจากค่ายเพลงมักจะพยายามเสนอภาพหรือเรื่องราวของศิลปินเพลงไทยสากล และผลงานเพลงไทยสากลออกมาในรูปแบบที่ชักชวนให้เกิดความน่าสนใจ โดยใช้สื่อมวลชนเป็นสื่อกลางนำเสนอสิ่งที่ต้องการเผยแพร่ ซึ่งมีผลในการจูงใจในการเปลี่ยนทัศนคติของผู้ชมผู้ฟังให้เกิดความนิยมขึ้นชอบในตัวศิลปินและผลงานเพลงนั้น ๆ

บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในการนำเสนอผลงานเพลงไทยสากลและศิลปินเพลงไทยสากลที่กล่าวมานั้น เป็นบทบาทที่เกิดขึ้นในฐานะที่สื่อมวลชนเป็นสื่อกลางระหว่างค่ายเพลงและประชาชน ดังนั้นสิ่งที่นำเสนอออกมาในรูปแบบต่าง ๆ และในสื่อต่าง ๆ จึงเกิดจากการเตรียมการและ

การกำหนดของค่ายเทปเพลงผู้ผลิตผลงานเพลงต่าง ๆ ไม่ได้เกิดจากการดำเนินการของตัวสื่อมวลชนเองโดยตรง แต่การที่สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือและนำเสนอสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นออกไป จึงถือได้ว่าเป็นบทบาทที่มีร่วมกันกับค่ายเทปและก่อให้เกิดผลต่าง ๆ ต่อสังคมที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

ในบางครั้งบทบาทของสื่อมวลชนก็ส่งผลกระทบต่อสมาชิกในสังคมที่มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ดังต่อไปนี้

บทบาทในการมอมเมาประชาชน (Nargotizing Function) บทบาทนี้ในรูปการณ์ของการนำเสนอผลงานเพลงไทยสากล อาจจะไม่เกิดจากการมอมเมาของสื่อมวลชนแต่เพียงประการเดียว แต่มีผลควบคุมมาจากการที่มีระบบธุรกิจเทปเพลงเข้ามา ทำให้ค่ายเทปใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือทางการค้ามากขึ้น การที่ซื้อเวลาหรือการลงโฆษณาในสื่อมวลชนต่าง ๆ เกิดขึ้นจากความต้องการของค่ายเทปเองที่ใช้ระบบทุนนิยมเข้ามามีส่วน ดังนั้น สื่อมวลชนที่เป็นช่องทางในการนำเสนอจึงตกเป็นเครื่องมือในการสร้างความมอมเมาให้แก่ประชาชน ในลักษณะของการนำเสนออย่างล้นหลาม และมีหลายรูปแบบในการนำเสนอ ทั้งที่เป็นการโฆษณาชวนเชื่อเกินความจริงต่าง ๆ ทำให้ประชาชนไม่สามารถแยกได้ว่าอะไรเป็นจริงและอะไรเป็นเท็จจากการโฆษณาชวนเชื่อในภาพและเรื่องราวที่สื่อมวลชนนำเสนอ อาทิ ข่าวที่ออกมาในลักษณะการโฆษณาชวนเชื่อต่าง ๆ เช่น ข่าวการจำหน่ายเทปของศิลปินคนนั้น ๆ ขายได้กว่า 1,000,000 ม้วน ซึ่งประชาชนผู้อ่านข่าวไม่สามารถทราบได้ว่าขายได้ตามยอดดังกล่าวจริงหรือไม่ แต่การเสนอข่าวผ่านสื่อในลักษณะนี้ทำให้ผู้รับข่าวสารไม่สามารถรู้ได้ว่าอะไรจริงหรือเท็จ แต่จำต้องรับข่าวสารที่นำเสนอเหล่านั้นเข้าไว้ จนอาจคล้อยตามสิ่งที่เป็นการโฆษณาชวนเชื่อเหล่านั้นได้

บทบาทในการหักเหพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลให้ผิดไปจากปกติธรรมดา

(Enforcement Norms) บทบาทนี้ของสื่อมวลชนเป็นบทบาทที่ทำให้เกิดผลกระทบจากการนำเสนอเรื่องราวของศิลปินและภาพของศิลปินเพลงไทยสากล ซึ่งเมื่อภาพลักษณ์เหล่านั้นเกิดเป็นที่นิยมขึ้นมา ก็มีผลให้เกิดการเลียนแบบในหมู่ประชาชน ดังเช่นการแต่งกายของศิลปินยอดนิยมบางคนเช่น เมื่อผลงานชุด พริกขี้หนู ของ ธงไชย แมคอินไตรี เป็นที่นิยมอย่างสูงในปี พ.ศ. 2534-2535 ตัวธงไชยแต่งกายในแบบละตินอเมริกา ใส่เสื้อสีสดมีเครื่องประดับคอรุงรัง แต่เป็นที่ชื่นชอบของวัยรุ่น เนื่องจากมีความนิยมในตัวศิลปิน รวมทั้งการนำเสนอของสื่อจากภาพทางสื่อ ทำให้วัยรุ่นยึดมาเป็น

แบบอย่างในการแต่งกายตามสไตล์ชงไชย แม็คอินไตรี อยู่ช่วงระยะเวลาหนึ่ง เป็นต้น หรือทำเต็นท์แบบต่างๆ ที่ยึดในหมู่ผู้ชมวัยรุ่นเป็นส่วนใหญ่เช่น ทำเต็นท์แบบ "หมาเกาหลี" ที่ เจ เจตริน วัฒนสิน นำมาเต็นท์เผยแพร่ทางการแสดงคอนเสิร์ต หรือทางมิวสิควิดีโอ ซึ่งความนิยมในตัว เจ เจตริน ในวัยรุ่นมีมากและส่งผลให้วัยรุ่นเดินท่าทางเลียนแบบ รวมทั้งวัยรุ่นหันมานิยมการเดินร่ามากขึ้นด้วย การเลียนแบบเหล่านี้เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการที่ประชาชนเหล่านั้นได้รับชมรับฟังจากสื่อมวลชนที่ถ่ายทอดภาพต่าง ๆ ออกมา ซึ่งลักษณะนี้อาจเป็นอยู่ชั่วขณะหนึ่ง แล้วค่อย ๆ เลือนสลายไปในเวลาต่อมา

ความคาดหวังในอนาคต

ความคาดหวังในระบบธุรกิจเพลงไทยสากล

บริษัทผู้ผลิตหรือค่ายเพลง เนื่องจากในปัจจุบันค่ายเพลงเน้นจุดสำคัญอยู่ที่ยอดจำหน่ายเพลงและกลุ่มผู้ฟังวัยรุ่นเป็นหลัก เป็นผลให้ผลงานเพลงไทยสากลเกิดช่องว่างระหว่างวัย เนื่องจากผู้ฟังที่ไม่ใช่วัยรุ่นจะมองว่าผลงานเพลงในปัจจุบันเป็นผลงานเพลงที่ใช้คุณภาพและไม่มีความคิดสร้างสรรค์ ทั้งที่ความจริงแล้วเพลงทุกเพลงเป็นผลงานที่ได้กลั่นกรองมาแล้วจากกลุ่มผู้ผลิตในทุกด้าน ถือได้ว่าเป็นเพลงที่มีคุณภาพเพียงแต่ว่าความเหมาะสมของเพลงกับกลุ่มผู้ฟังถูกจำกัดให้แคบเกินไป ผู้ฟังที่ไม่ใช่วัยรุ่นไม่สามารถหาผลงานที่เหมาะสมกับตนเองได้เท่ากับเพลงในรุ่นเก่า ในขณะที่ผลงานเพลงที่มีอยู่จนเกร่อในสังคมมุ่งเน้นคนฟังอยู่เพียงกลุ่มเดียว จึงเป็นเรื่องที่คาดหวังว่าในอนาคต ค่ายเพลงจะหันมาสนใจผลิตผลงานเพลงที่ตอบสนองความต้องการของคนในสังคมแต่ละกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน โดยการส่งเสริมศิลปินที่เป็นทั้งนักร้อง นักดนตรีและนักแต่งเพลงในรุ่นเก่าให้ยังมีโอกาสผลิตผลงานเพลงตามแบบฉบับของตนให้มากยิ่งขึ้นพร้อม ๆ กับที่ยังคงผลิตศิลปินและผลงานเพลงรุ่นใหม่โดยมีการควบคุมและดูแลคุณภาพให้อยู่ในเกณฑ์ดี ในขณะที่ความจำเจซ้ำซากของแนวเพลงและตัวศิลปินควรมีการเปลี่ยนแปลงและเน้นในคุณภาพเสียงและความสามารถให้มากขึ้น

ตัวศิลปินเพลงไทยสากล ในปัจจุบันมีศิลปินเพลงไทยสากลในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งกลุ่มและเดี่ยวที่เป็นศิลปินใหม่เกิดขึ้นมาก โดยที่บุคคลเหล่านั้นไม่ได้มีประสบการณ์ในการเป็นนักร้อง หรือนักดนตรีอาชีพมาก่อน แต่เนื่องจากค่ายเพลงต้องการสร้างผลงานเพลงและศิลปินใหม่ๆ ทำให้ในบางครั้ง

ผู้ถูกเลือกให้เข้ามาเป็นศิลปินเพลงนั้นเป็นเพียงผู้ที่พอร้องเพลงได้ แต่อาจจะมีความเด่นทางด้านรูปลักษณ์เป็นส่วนสำคัญเช่น สวย หล่อ หรือมีชื่อเสียงด้านอื่นๆมาก่อน ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะต้องมีการฝึกฝนร้องเพลงให้อยู่ในระดับที่ผู้ควบคุมการผลิตเห็นว่าคุณภาพเสียงพอใช้ได้แล้ว จากนั้นจึงจะได้บันทึกเสียงจริงๆต่อไป ซึ่งเป็นวิธีที่ดีสำหรับการยกคุณภาพผู้ที่จะมาเป็นนักร้องใหม่ อย่างไรก็ตามคุณภาพเสียงร้องที่เกิดจากการฝึกฝนในช่วงก่อนมีผลงานเพลงออกจำหน่ายของศิลปินใหม่ๆบางคน บางกลุ่ม ก็ยังไม่ดีพอนักซึ่งอาจเกิดจากมีเวลาในการฝึกฝนเพียงช่วงสั้นๆช่วงหนึ่งก่อนออกผลงานเทปเพลงเท่านั้น ผลที่ตามมาคืออาจถูกตำหนิติเตียนจากผู้ฟังหรือนักวิจารณ์ไปในทางที่ไม่ค่อยก่อให้เกิดความน่าชื่นชมเท่าใดนัก เนื่องจากยังมีผู้ฟังเพลงที่เห็นความสำคัญของเสียงร้องมากกว่าการนำเสนอทางด้านภาพลักษณ์ ทำให้มีข้อคิดเห็นว่าทั้งค่ายเทปและตัวศิลปินเพลงควรที่จะให้ความสำคัญในการฝึกฝนทางการขับร้องให้มากขึ้น ใช้เวลาในการฝึกฝนร้องเพลงก่อนออกเทปให้นานขึ้น หรือจนกว่าจะแน่ใจในคุณภาพเสียงร้องของศิลปินนั้นจึงค่อยเข้าขั้นตอนของการบันทึกเสียงในห้องอัด ซึ่งจะก่อให้เกิดความสมบูรณ์แบบละเอียดระดับคุณภาพของศิลปินนักร้องเพลงไทยสากลให้เป็นที่ยอมรับได้มากขึ้น

การส่งเสริมการจำหน่ายและบทบาทของสื่อมวลชน การใช้สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการจำหน่าย มีผลทำให้เกิดความไม่น่าเชื่อถือและรวมไปถึงอคติของสื่อมวลชนที่เกิดขึ้นจากการรับค่าจ้างจากค่ายเทป ซึ่งมีผลมาสู่สมาชิกในสังคมที่จำต้องรับข้อมูลข่าวสารอย่างที่ไม่สามารถทราบได้ว่าอะไรคือจริง อะไรคือเท็จ โดยเฉพาะข่าวเกี่ยวกับวงการเพลง การโฆษณา การเชียร์ศิลปิน การจ้างเปิดเพลง และการเหมาช่วงเวลาในรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ เป็นการยึดเยียดสิ่งทีค่ายเทปต้องการนำเสนอให้แก่ประชาชน โดยมีหวังให้เกิดความน่าสนใจและมีผลต่อยอดจำหน่ายเทปแต่เพียงอย่างเดียว สื่อมวลชนจึงควรเพิ่มบทบาทในการกลั่นกรองข้อมูลข่าวสารเหล่านี้ให้มากยิ่งขึ้น เช่น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐหน้าบันเทิง ที่ปรับปรุงการเขียนข่าวประชาสัมพันธ์จากระบบให้สั้นบนใต้โต๊ะแก่นักข่าว มาเป็นส่งข่าวสารมาให้ที่ส่วนกลางและส่วนกลางจะเป็นผู้จัดสรรข่าวสารต่าง ๆ ให้ได้ลงเผยแพร่ไปในสัดส่วนที่เท่ากัน ซึ่งถึงแม้ว่าในส่วนของการซื้อเนื้อที่โฆษณายังคงมีอยู่ แต่การกระทำเช่นนี้ก็มีผลให้การรับสินบนลดน้อยไป ทำให้ข่าวสารที่ได้นำเสนอไม่ได้มาจากการเขียนเชียร์หรือมาจากอคติของใครคนใดคนหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม คงจะเป็นการยากที่สื่อมวลชนจะสามารถเปลี่ยนแปลงการนำเสนอของศิลปินเพลงไทยสากล และผลงานเพลงไทยสากลได้มากนัก ตราบใดที่ระบบทุนนิยมยังคงมีความสำคัญ เพราะสื่อมวลชนก็ถือว่าทำไปเพื่อความอยู่รอดของสื่อ โดยที่ฝ่ายค่ายเทปก็ยินยอมที่จะเสียค่าใช้จ่ายส่วนนี้ เพื่อหวังผลในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ จึงเป็นเรื่องที่ทั้งค่ายเทปเพลงเองก็ต้องพิจารณาบทบาทของตนเองในการเลือกสรรสิ่งที่จะนำเสนอให้ไม่เกิดโทษต่อสังคมมากที่สุด เช่นเดียวกับที่สื่อมวลชนก็จำเป็นต้องมีคุณธรรมและมีจรรยาบรรณต่อสังคมด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาถึงศิลปินเพลงไทยสากลจากอดีตจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งที่ได้ศึกษาระบบการผลิตและการเผยแพร่ผลงานเพลงไทยสากลจากอดีตสู่ระบบธุรกิจเทปเพลงที่มีความเกี่ยวข้องกับระบบสื่อมวลชนนั้น จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันธุรกิจเทปเพลงได้เจริญก้าวหน้าและมีความสำคัญในสังคมไทยอย่างมากขึ้น โดยเฉพาะในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา มีการดำเนินการโดยค่ายเทป ซึ่งสร้างความเป็นระบบระเบียบในส่วนของการผลิต การส่งเสริมการจำหน่าย และการจัดจำหน่ายมากขึ้น ซึ่งเป็นผลดีในการเพิ่มคุณภาพในการผลิตผลงานเพลงให้ดียิ่งขึ้นรวมทั้งการที่มีค่ายเทปเกิดขึ้นมากมายทั้งค่ายขนาดใหญ่ จนถึงค่ายขนาดเล็ก ทำให้ประชาชนมีทางเลือกที่เพิ่มมากขึ้น แต่ค่ายเทปบางค่ายมุ่งเน้นในการผลิตศิลปินและผลงานเพลงประเภทฉาบฉวย โดยเฉพาะค่ายเทปเล็ก ๆ ที่มีจำนวนศิลปินและผลงานเพลงไม่มากนัก ทำให้ขาดความหลากหลายเนื่องจากค่ายเทปมักเน้นขายกลุ่มวัยรุ่นเป็นหลัก เพราะจะเป็นกลุ่มที่ขายได้มากที่สุด จนบางครั้งผลงานที่ผลิตออกมารวมทั้งตัวศิลปินไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร การมุ่งหวังไปที่การขายความเด่น ความดังของตัวศิลปินจึงนำเป็นค่านิยมที่ไม่ถูกต้องนัก และยิ่งอาจจะทำให้คุณค่าของเพลงไทยสากลถดถอยลงไปด้วย

อีกประการหนึ่งคือ การแข่งขันทางการจำหน่าย เป็นผลให้เกิดการแข่งขันระหว่างค่ายเทปด้วยกันเอง ทำให้ในบางครั้ง ประชาชนที่ต้องตกเป็นเหยื่อของการแข่งขันนี้ จำเป็นต้องรับสิ่งที่ซ้ำซากและมีข้อจำกัดมากเกินไป เนื่องมาจากความแบ่งแยกของค่ายเทป จึงควรมีการหันหน้ามาร่วมมือกันเป็นองค์กรหรือสมาคมที่ร่วมกันนำเสนอผลงานเพลงให้ประชาชนได้มีทางเลือกที่กว้างขึ้น ดังเช่นที่มีการรวมตัวของกลุ่ม แพ็ค โฟร์ (Pack 4) ที่ร่วมมือกันระหว่างค่ายเทป

กลุ่มหนึ่ง ในการร่วมโปรโมชันผลงานเพลงด้วยกัน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นต่อการสามัคคีและให้สิ่งที่ดีต่อประชาชน แต่ก็ยังคงมีค่ายเทปบางค่ายที่แยกตัวเองเป็นอิสระ และเน้นการแข่งขัน การครองส่วนแบ่งตลาดให้ได้มากที่สุด ซึ่งน่าจะพยายามหันมารวมตัวกันในการนำเสนอ และแข่งขันด้านคุณภาพกันให้มากยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย